

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătat pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Oorespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu, 5/17 Octombrie, 1884.

Între luptele de tot soiul, lupte amare și grele, cu multă satisfacție repetăm în inimile noastre cuvintele fericitului Bolintianu:

„Căci se știți că toții cu un neam se face Mare sau se perde cum femeii place.”

Era adecă aproape terminată zidirea mănăstirii Argeș, și în lipsa de mijloace domnul face apel la ostași. Acestia sfătuesc pre domn să arunce nouă biruri asupra țeranilor.

Timpuri fericite erau acelea, când domnul cu ai sei se sfătuia cum să termine zidirea de mănăstiri, în cari se-și afe adăpost cei persecutați de soarte. Da, fericite erau zilele, când doamna țerei spre a ușura sarcinile publice și da dela sine prețioasele sale. Astfel se îngrijeau odinioară domn și doamnă de mănăstiri, lăcașul moralității, al iubirii creștinești și al virtuților naționale.

Întocmai femeilor din timpurile de glorioasă fericire, femeile române de astăzi cu o rară insuflețire au adus obolul lor pe altariul mănăstirii, în care se vor crește fetițele noastre, și vor forma mintea și inima sugând miere din bogatul fagur al trecutului femeii române, eternizat de genii neamului nostru. Asemenea doamnei lui Neagoe voevod, femeile române vin a ușura soarta bărbaților, care de mașteră ce este, ne face cărunți înainte de vreme. Asemenea femeilor din timpurile gloriei străbune, femeia română a voit să arete că are inimă românească, din care ea și-a format voința de fer, și voința de fer o a dus la isbândă.

Avem înaintea noastră reuniunea femeilor române din Sibiu, și scoala de fetițe înființată de ea.

Bogatul și mărețul nostru trecut până eri alaltăeri era cunoscut de puțini. Nu vom cerca pentru ce. Causile erau multe și varii. Între acestea nu va fi fost cea din urmă creșterea noastră.

Până prin anii patruzeci prea puțini se ocupau cu trecutul nostru chiar și în România liberă, pe atunci Moldova și Valachia.

O seamă de tineri crescuți în Paris și-au luat nobila misiune de a reforma societatea românească. Dintre acestia puțini sunt cei ce au ajuns să vadă resplătită osteneala. Singur cel mai favorit al Mușelilor, regele — poet Vasile Alecsandri, și paremise Rozetti și Cogălniceanu gustă din această resplățire, și valurile politice nici pe acestia nu-i dispensează totdeauna dela amărăciuni dureroase.

La noi împregiurările maștere pas de pas ne-au oprit în sborul spre gloriosul trecut al românilor. Noue nu ne sunt cunoscuți cronicarii, nu poeziele

populare „copii găsiți ai geniului românesc” după cum i numește neobositul lor culegătoriu, nu opurile unui Negruzzi, Alecsandri, Bolintineanu, Alecsandrescu, Heliade-Radulescu, Hașdeu, ca să retac succesele grupei dela societatea „Junimea.”

Și era naturală sterilitatea la noi, căci ne lipsea scoala națională pentru femei, și cu ea tot trecutul nostru istoric și literar.

Crescute femeile noastre în institute streine, ce era mai natural, ca ele să aducă cu sine ceea ce de tinere s'a imprimat în sufletul și inima lor: atragearea către gloriosul trecut al streinilor.

Femeile române din Sibiu sunt acum 4 ani s'au intrunit în Reuniune cu scopul de a înființa scoală română pentru creșterea fetițelor noastre.

Idealul lor era și este: să facă o mănăstire, în care se așede ce avem mai scump pe lumea aceasta: fetițele noastre. Religionea străbună, moralitatea creștinească, bogatul trecut al românilor, vor plana în această mănăstire, și fetițele noastre crescute în religia noastră, moralitatea proprie neamului nostru, adăpate la nesecatul izvor al trecutului românilor, la timpul seu vor deveni mame ca Mama lui Stetan cel Mare, doamna lui Neagoe, Rosandra doamna lui Stefan și alte nenumerate pozoabe ale istoriei noastre.

Și ele s'au apucat de mănăstire înființând scoala română de fetițe aici în Sibiu. O am vădut cu ochii nostri la deschiderea sârbătorească a ei în Novembre anul trecut. Bătrânii nostri vârsau lacrimi de bucurie, ear noi tinerii stam uimiți, și ne innecam lacrimile de bucurie.

O am vădut în Iunie la încheierea anului scolar, și noi cei tineri am constatat, că elevele nostre multe știu mai bine românește, ca și maicele lor. Vorbim purul adevăr, și se nu se creadă că facem glume. Mănăstirea trebuie clădită încă, consolidată și terminată, lipsesc însă mijloacele.

Reuniunea femeilor române din Sibiu au apelat la femeile române. O sortitură era chieată a aduce resurse pe seama scoalei de fetițe, și ea a întrecut așteptările inițiatorelor ei.

Diariul nostru a publicat obiectele intrate pe seama acestei sortituri. Femeile române, întocmai doamnei lui Neagoe voevod, s'au grăbit a depune mărgăritare scumpe pe altariul acestei mănăstiri, în care se va adăposti lumina și știința, care va lumina și va împodobi fetițele noastre.

Cu rară insuflețire au contribuit femeile noastre pentru sortitura reuniunii, și ele au dat ce au avut mai bun: lucrul mâinilor lor.

De peatră să fie inima omului, ea tot trebuie să salte, vędend frumoasele lucruri de mână ale femeii române. Multe face arta, multe poate ea face, însă minuni poate produce ea, când este ajutată de darul bunei nature.

La noi femeia țeranului rivalisează cu iscusința artei. Preste una mie și două sute de obiecte au încurs din toate locurile locuite de români. Acestea preste jumătate sunt lucrute de femeia țerană.

Cine a vędut esposiția dela 1881 acela a rămas uimit de vitalitatea noastră.

Cine privește acum obiectele intrate pentru sortitura întreprinsă de Reuniunea femeilor române din Sibiu, acela crede a se afla în mijlocul esposiției naționale din pavilionul din grădina arhidiecezane dela 1881, și el cu mândrie privește la viitoriul scoalei române de fetițe, căci în femeile noastre sentimentul pentru tot ce e românesc este mai viu ca până acum, și insulta ce astă vară ni s'a făcut în Cluș, nu puțin au contribuit la alipirea noastră de datinile străbune.

Din toate părțile prigoniți asupra noastră, din toate părțile neindreptățiri strigătoare la ceriu. Neindreptățiri la Caransebeș, neindreptățiri la Lugos, neindreptățiri în comitatul Hunedoarei, persecuțiuni și neindreptățiri în comitatul Solnoc-Doboca, Bisrița Năsăud, Alba-inferioară, neindreptățiri și batjocură ca adaus în Sibiu, și toate acestea pentru cuvântul că suntem români, și cerem mijloace pentru esistența și cultivarea noastră, cerem o mică părțică din contribuiriile noastre.

Pretutindenea ne resping în mod brutal ungrii, și în Sibiu, cu mârșav sarcasm ne împoașcă sasii.

Lăsați numai la forțele noastre, entuziasmul muierilor noastre ne însuflă curagiu, ne dă nouă putere.

Femeia noastră a luat în mână sa instrucțiunea și educațiunea fetițelor noastre, și noi cu încredere privim la viitoriul nostru, căci femeia română de acum cu nimica nu este inferioară femeii române despre care a cântat poetul:

„Căci se știți cu toții că un neam se face Mare sau se perde cum femeii place.”

Revista politică.

Sibiu, 5/17 Octombrie

În dieta Ungariei curge desbaterea asupra răspunsurilor la mesagiul regesc. La locul acesta vom reproduce din cuvântarea ministrului president parțea privitoare la politica esternă.

FOIȚA.

Amintiri din viața dela gimnasiu.

(Urmare.)

Feriile au trecut iute și în dimineața zilei de 1 Septembrie me aflam în cancelaria direcțiunei gimnasiale din Orăștie. Directorul Sz. G., un om bătrân uscat la față și slab representa un adevărat tip maghiar. Fisiognomia avea nește trăsături marcate, în care se vedea urmele energiei și bărbăției ce caracterizează pe omul devotat cu trup cu suflet studiului. Imbrăcămintea sa era modestă însă după fazonul curat maghiar. Densul ședea la o masă simplă, pe care se afla o mulțime de cărți și era ocupat cu înmatricularea. Îndată ce me vedu se sculă de pe scaun și me întrebă într'un ton categoric în limba maghiară: „Ce vrei?” (*mit akarsz?*). Răspunsul meu în limba germană îl alteră la moment. Densul de bunăsamă nu ș'a așteptat ca cineva să vină și să-l agrăiască într'o limbă, care eri alaltăeri era o limbă atât de urgentă și desprețuită de maghiari. Reflectându-l că nu știu ungruște dinsul se inholbă odată asupra mea și-mi dise în mânia, că dacă nu cunosc limba maghiară n'am ce căuta la gimnasiul ungrușesc din Orăștie și să-mi ved de cale; dar îndată ce-l asigurai, că scopul meu este

togma învățarea limbei ungruști, se mai liniști și esaminându-mi atestatul după ce am plinit cele prescise, me înscrie în matriculă ca student de clasa a VI. — Apoi 'mi ținu o predică morală maghiară, din care n'am înțeles nici o vorbă, dar totuți presupuneam, după tonul cel didactic serios, că vrea să-mi deă povețele necesare. Cu o ședulă mică a mână m'au îndreptat spre colegiu, unde ședea învățatoriul de clasa VI.

Directorul era om greu la vorbă. Modul cum m'a primit și tractat, nu-mi însufla încredere cu privire la corpul profesoral al gimnasiului. Me teameam că nu voi putea corăspunde la problema de a înveța în scurtă vreme limba maghiară și voi avea mari dificultăți. Prelângă aceasta auđisem că disciplina gimnasiului e foarte strictă și tractamentul foarte barbar. Un amic imi spusese, că profesorii nu pot suferi pe români și mai ales pe acei ce nu știu ungruște. Altul me reflectase la o împregiurare abia de cređut spunënd-umi, că în gimnasiul acela se aplica bastonada până și în clasele de sus. — Acestea lucruri imi păreau neexplicabile și fabuloase — până ce realitatea m'a convins că adeseori relele reale sunt mai mari decât cele inchipuite.

M'am prezentat la profesorul de clasă A. B. Aici flai că densul propune toate studiile prescise pentru clasa a VI. și că e după titlu numai „învățatoriul” pentru că la reformați numai clasele

VII și VIII au profesori. — Aceasta era prima deosebire principală între institutele secundare reformate și între celelalte institute confesionale ce-mi venise la cunoștință.

Venisem în pozițiunea de a cunoaște din esperience propriie și imediată temelia ce o pun maghiarii la instrucțiunea specifică maghiară, cu care îmbată lumea mare. Eram curios a ști, dacă într'a-devăr maghiarii au drept a vorbi cu atâta dispreț despre știința germană, și dacă știu să dea instrucțiunei lor direcțiunea și avântul ce le pretindea supremația politică, la care ajunseseră prin dualism. Ocasionea de a cunoaște calitățile instrucțiunei umanistice ungruști mi se dede îndată ce am intrat în scoală.

A doua zi eram adjustat pe deplin cu manualele necesare și ședeam în rënd cu ceialalți colegi, între cari spre surprinderea mea plăcută, mai erau doi amici naufragiați veniți togma dela Sibiu cu același scop ca și mine.

Accentele cele dure ale limbei maghiare, tonul cel aspru și ironic, cu care învățatoriul nostru îndrepta răspunsurile greșite ale scolarilor, cu un cuvânt metoda de propunere și tractamentul cu totul deosebit de cel usitat la gimnasiile germane făcea o impresiune puțin favorabilă asupra noastră.

În oara a doua de instrucțiune veni un moment de tot penibil pentru noi cari veniserăm dela Sibiu. Un scolariu fu osândit să ia pentru un fapt de ne-subordinațiune o pedeapsă de bastonadă. La mo-

În zilele trecute deputatul Irányi a interpellat pe ministrul president cum stăm față cu Rusia după întrevăderea dela Skierniewice, și făcutu-s'a acolo vre-o stipulațiune în scris.

Ministrul president a răspuns:

Onorată Casă! Raportul nostru actual față cu Rusia numai pe baza raportului nostru cu Germania se poate judeca esact.

Esența pactului dintre Germania și Austro-Ungaria este a lega strâns laolaltă pe aceste două state în fața unui pericol din afară. Esclusiva lui chemare însă a fost și este și astăzi susținerea păcei, și nu războiului.

Fiind deci exclusiva lui chemare susținerea păcei, este lucru natural că principala lui chemare era să se lege raporturi amicale cu statele vecine și în special cu Rusia, care în susținerea păcei este de mare importanță, și prin aceasta să se deie păcei tot mai mare siguranță. A trebuit ca și guvernul nostru în unire cu al Germaniei să nisuiască a face acest raport din toate părțile linistitoriu, loial și intim.

Și trebuie să recunoaștem că atât dumnitoriul, cât și regimul actual al Rusiei, au primit cu cea mai mare prevenire nisuiințele guvernelor unite. Raportul statorit pe această cale s'a manifestat faptice la întrevăderea dela Skierniewice, căci toți trei monarhii au dat din nou asigurări despre vederile lor pacinice, vederi, cari nici altcum n'au fost conturbate, dovadă convenirea mai de multeori a ministrilor respectivi.

Cred, că ei prin aceasta au făcut bune serviiți popoarelor din Europa, dând nouă dovești, că pe baza pactelor actuale se va suține pacea, și — după cât știu eu — ea fu pretutindenea întimpinată cu bucurie. Și tot cel ce iubește pacea trebuie să se bucure vedând, că se unesc principii și guvernele a trei țări puternice, spre a nu permite să se conturbe pacea.

Tendența și baza morală și aici este cea dela pactul celor doi împărați, al Germaniei și Austro-Ungariei. Și fiindcă nu s'a intenționat altceva, nici nu s'a simțit trebuința de a se face în Skierniewice vre-o stipulațiune sau protocol, căci — după cum șisei — prelângă conlucrarea reciprocă la susținerea păcei ajunge adevărata și consecuenta determinare a monarhilor și a guvernelor.

Această determinare mijlocită la Skierniewice va conduce guvernul monarhiei noastre, care, în ce privește reciprocitatea — cu încredere privește la Rusia.

Aceasta este situațiunea după întrevădere, astfel fu pricepută ea și în Germania: întărirea pactului celor doi împărați — după cum se numește el —; întărirea pactului dintre împăratul german și monarhia Austro-Ungară cu tendența de a susține pacea.

Eu cred, Onorată Casă, că aceasta și la noi va produce nu îngrigire ci liniștire în peptul fiecărui om iubitoriu de pace (așa este! Adăverat!) Cred mai departe, că nu este amic al Ungariei și al națiunii maghiare cel ce lășese vestea, că Ungaria și națiunea maghiară condusă de ură cătră vre-o națiune, prin cuvinte sau fapte, conturbă pacea, cea atât de necesară nouă înșine, sau dă ansă la aceasta. (Aplause vii).

Sum de părerea că nisuiințele guvernului întru susținerea păcei vor fi spriginite atât de legislațiune, cât și de națiune.

Atâta ve pot spune cu privire la această cestiune. Aceasta este unica și adevărata interpretare a passagiului cu privire la politica esternă, și protestez contra altei interpretări. Recomand proiectul comisiei spre primire în general.

Răspunsul messagiului regesc.

În cele următoare reproducem introducerea „Tribunei“ proiectul de răspuns la messagiul regesc elaborat de comisiunea aleasă de majoritatea dietei:

*Maiestatea Voastră imperială și apostolică regească!
Prea bunule Domn?*

Pătruși de acele grațioase, cuvinte pe cari Maiestatea Voastră a binevoit a ni le adresa cu ocaziunea deschiderei actualei diete, și convingși că o activitate roditoare din partea dietei nu se poate închipui decât în conțelegere și cu spriginul regelui încoronat, reprezentanții dietali ai țărilor sfintei coroane ungare; la începutul activității lor, țin de întâia și cea mai plăcută datoriă a lor, de a da espresione înaintea înaltului tron al Maiestății Voastre acelu omagiu adânc și acelei alipiri credincioase, care le nutrește fie-care cetățean al acestei patrie ungare pentru Maiestatea Voastră împ. și apost. reg., pe care n'a putut și nu va pute să le schimbe nici o divergență de opinii, nici să le sguđuie vre-o luptă politică, ori cât de furtunoasă.

Sentimentul acestei fidelități pline de devotament, nu-și are rădăcina numai în pietatea pentru sfânta coroană, care împodobește capul Maiestății Voastre, ci și în acea pornire constituțională, de care Maiestatea Voastră, la ori ce ocaziune, dă dovești atât de strălucite, în acel sprigin binevoitor, pe care Maiestatea Voastră îl dă la tot ce este necesar pentru desvoltarea și consolidarea vieții constituționale în Ungaria.

În această privință avem înaintea de toate noua organizație a camerei magnaților, care a fost deja primită în programul mai multor diete, dar care până acum a rămas o cestiune neresolvată. Declarația Maiestății Voastre, că soluțiunea acestei cestiuni nu se mai poate amâna găsește viu ecou în convingerea noastră. De mult s'a simțit necesitatea și urgența acestei reforme și chiar camera magnaților a recunoscut-o aceasta în mai multe rânduri. Majoritatea precumpenitoare a națiunii nu cere părăsirea fundamentului istoric al acestei camere. Această națiune este cu mult mai mândră de istoria ei, încât să-și poată uita de postulatele desvoltării istorice, de acea pietate, pe care datorește și astăzi și o va datori totdeauna acelor factori, cari în timp de secolii au împodobit paginile istoriei cu atâtă splendoare. Dar cu tot sentimentul de pietate, în organizația camerei de sus, trebuie să între și postulatele timpului schimbat; pe lângă meritele trecutului trebuie să fie reprezentate în această organizație și interesele și ideile conducătoare ale prezentului și dacă guvernul Maiestății Voastre propune în acest sens noua organizație a camerei de sus, atunci din parte ne va avé tot spriginul.

De asemenea în alte direcțiuni ale vieții publice Maiestatea Voastră ne-a pus în perspectivă importante proiecte din partea guvernului. Dintre acestea sânt unele, cu cari ar fi trebuit să se ocupe încă dieta trecută. De acestea se ține regularea procedurii penale și crearea unui cod civil. Așteptăm cât mai îngrabă prezentarea acestor proiecte de mare importanță, care dobândind putere de lege, nu numai că vor contribui în mod esențial la întărirea sentimentului dreptății în popor, dar vor avé totodată o influență binefăcătoare asupra intereselor materiale ale țerei, care în lipsa unei potrivite legi ocrotitoare nici odată nu vor fi pe deplin asigurate.

crete precum vom vedea. Apoi se adresa cătră toți scolarii cu admonițiuni serioase și se depărtă lăsând o tăcere adâncă în urma sa — semn învederat că era mare respectul ce-l avea la tinerimea scolastică. — Tot în aceasta oară mai veni și un alt învățător de o statură uriașă cu niște priviri întunecate și crunte. Acesta informându-se despre noi că nu știm unguerește se indignă, ba se infuriă astfel, încât șise că ex principio trebuie alungați din gimnasiu niște creaturi cari nu știu vorbi unguresce. Stigmatizându-ne cu epitetul de „tufari“ (bokor) eși mâniaș și amenințând pe ușe, aruncând o privire cruntă asupra noastră.

Aceste scene penibile ce se petrecuseră una după alta lasară o adâncă impresiune în inimile noastre. Figurele cele amenințătoare ni se înfipseră ca o nălucă de spaimă în fantasia.

Instrucțiunea în instituturile secundare reformate e aședată pe aceleși temelii ca și la celelalte scoli confesionale. Ori cât de originali și inventioși voiesc a se presenta maghiarii înaintea lumii pedagogice, ei totuși rămân acea ce sânt: plagiatorii instrucțiunii germane. Vorba e numai dacă dâșșii știu să interpreteze spiritul și sensul instrucțiunii germane cum se cuvine și dacă știu să-l conformeze cu spiritul cel pretensiv maghiar.

Manualele sânt cele germane, traduse din cu-

Un rezultat tot atât de favoabil așteptăm și dela regularea lucrărilor publice, dela noua întocmire a dreptului privitor la ape, a legii pentru poliția de câmp și a dreptului montan; ear în tribunalul administrativ toți cetățenii vor găsi destulă garanță pentru drepturile lor individuale, dacă tribunalul — fără de a micșora prin funcționarea sa activitatea spornică a administrațiunii sau responsabilitatea organelor administrative, va fi astfel compus, încât pe de o parte prin cunoștințe speciale temeinice, pe de alta prin imparțialitatea și independența membrilor sei, se poată dobândi și justifica încrederea generală.

Precum vom sprigini însă cu plăcere ori-ce dispozițiune menită a protege pe cetățenii statului în contra volniciei organelor administrative, tot astfel vom da cu plăcere mână de ajutor, pe cât vor permite împregiurările financiare ale țerei, pentru îmbunătățirea stărei materiale a funcționarilor statului și vom primi cu simpatie ori-ce nisuiință a guvernului, care tinde de a face pe funcționarul, care și-a câștigat merite în serviciul statului, părtaș de o soartă mai echitabilă, când se va retrage din serviț.

Înaltul messagiul al Maiestății Voastre mai atinge o cestiune, a cărei importanță trece dincolo de granițele patriei noastre, ba chiar și dincolo de granițele monarhiei: regularea Dunării de sus și înlăturarea obstacurilor ce întimpină navigațiunea la Porțile de fer. Dacă puternicul nostru fluviu va fi liber de obstacule, atunci această liberare va fi de sigur și în folosul aceluora, care sânt și acum concurenții nostri pe terenul producțiunii brute; sântem însă liniștiți în conștiința noastră, căci numai dela noi atârnă, ca prin o exploatare înțeleaptă noi să ne bucurăm în prima linie de fructele liberării navigațiunii și a frecuenței neîmpedecate pe ieftinul drum de apă, și ca comunicațiunea streină, care până acum se făcea pe alte cărări, pe viitor să-și iee drumul prin Ungaria.

Suntem gata a recunoște acele rezultate însemnate pe care guvernul Maiestății Voastre, prin stăruința sa de a restabili echilibrul în bugetul statului, le a dobândit deja până acum. Avântul ce a luat creditul ungar în întreaga Europă este pentru noi un câștig atât de prețios, încât menținerea lui nu se poate din destul recomanda, de altă parte însă puterea impositară a țerei este atât de exploatată încât conservarea creditului nostru și a puterii noastre ne impune cea mai mare economie. Prin aceasta noi nu înțelegem sumele de cheltueli de prea puțină importanță, ci, evitându-se ori-ce cheltueli de prisos, să se deschidă posibilitatea de a face cheltueli, unde se va vedea că acestea sânt necesare și folositoare pentru propășirea spirituală și materială a țerei.

Nu vom denega nici aceea ce reese ca neîncungiurat de lipsă pentru siguranța statului. De altă parte așteptăm totuși dela guvernul Maiestății Voastre ca jertfa ce se va aduce în interesul siguranței statului, să nu treacă nice odată limitele absolut necesarului.

În această privință cea mai plăcută liniștire a noastră isvorește din speranța căreia Maiestatea Voastră I-ați dat espresione în înalta cuvântare de tron, că activitatea noastră pacinică nu va fi conturbată prin complicațiuni esterne și această liniște ni se mărește prin aceea, că sântem în relațiunile celea mai bune de prietenie cu toate statele, și cu deosebire că relațiunile noastre cu Germania sânt celea mai intime posibile, că așadară această relațiune, ce posedă caracterul unei alianțe de doi — carea așa precum esistă s'a dovedit ca o garanță atât de puternică a păcii europene — nu a suferit nici o schimbare nici cu respect la cuprinsul ei estern nice cu respect la natura sa internă.

Precât de indispensabil necesar e pentru activitatea pacinică a parlamentului ungar că pacea să nu fie conturbată din afară, tot pre atât de necesar e și ca această acti-

ment fu chemat păditiu delă poarta colegiului așa numitul „cursor“ — și esecută porunca — spre cea mai mare uimire a noastră. Aceasta era o specie de pedeapsă, care în clasele superioare nu se aplică pe aiea. La vederea acestor tractamente ni se ridică părul în cap, — ni se revolta sângele la cugetul, că ușor ni se poate aplica și nouă astfel de corectură radicală. Foarte neplăcut ne atinșea și modul de agrăire al profesorului — tot per „tu“, precând în Sibiui profesorilor germani li se părea că te vatemă agrându-te numai per „Sie.“ — Noi cari veniserăm din Sibiui nu poteam pricepe cum se pot întempla astfel de lucruri în clasa a VI gimnasială, dar ceilalți colegi ne spuneau, că cele ce am vedut sânt numai floare la ureche, că vom face esperiențe și mai drastice. — În oara a treia de instrucțiune altă surprindere. Abia ne-am aședat pe scaune și eată că întră directorul în clasă. El venise pentru a ținea o lecțiune scolarii celor noi. Modul cum făcu dâșșul această recomdațiune, a fost foarte aspru și și desprețuitor. Ni se spunea să ne supunem necondiționat legilor scolare și alte lucruri ce se înțeleg de sine, adause însă, că va fi rău de „noviții“ dela Sibiui, dacă se vor încumeta a infecta gimnasiul cu idei străine și incompatibile cu sistema acestui gimnasiu. Sensul acestor cuvinte fiind cam întunecat nu l-am înțeles la moment, însă mai târziu ni s'a esplicat prin unele exemple con-

vânt în cuvânt în limba maghiară. Studiile în genere și în deosebi cele umaniore, limba latină și greacă, nu se cultivă în gradul acela intensiv ce-l vedem la germani. Indiferentismul cătră aceste două limbi clasice antice se vede din pușinul progres cel făcea elevii în aceste studii și cu deosebire din valoarea neînsemnată ce se atribue limbei grece, a cărei studiere se începea abia în clasa V, precând la instituturile germane se propune începând cu clasa III. Scolarii maghiari nu-și prea bat capul cu latina și cu greca. Ai crede că dacă sânt neglese studiile umaniore, elevii vor profita cu atât mai mult din științele esacte, dar progresul în aceste studii încă e inferior. Istoria nu se propune în clasa VI — nici cea universală nici istoria patriei. Se propune însă un studiu neîndatinat la alte gimnasii: astronomia. Poate că acest studiu a contribuit la inventarea globului maghiar, care frământă și încurcă atâtea capete naționale maghiare. Se propune chemia, după un manual maghiar atât de particular, încât cu greu i vei mai găsi păreche la alte instituturi streine. Autorul acestui manual a inventat arta, care numai în limba maghiară e posibilă, de a scrie o chemie fără a recurge la terminologia usitată în Europa întreagă. N'am aflat în cartea întreagă un unic termen tehnic, nici măcar în paranteze. Autorul de bună samă a voit să arate că limba maghiară e atât de perfectă și bogată în

vitate să nu fie întreruptă nici în intervale de timp preste măsură scurte prin o astfel de mișcare, care sguoie feara în toate straturile ei. Din punct de vedere constituțional vioiciunea, cu care iau parte la noi la alegerile generale pentru dietă toate clasele națiunii, poate fi salută numai ca o aparență îmbucurătoare; dar chiar fiindcă aceste alegeri preocupă în așa măsură însemnată atențiunea și timpul cetățenilor statului, tocmai de aceea acești din urmă trebuiesc subtrași numai de atâte ori dela ocupațiunea lor regulată, de câte ori e de lipsă aceasta din punct de vedere al înriurii reciproce dintre națiune și reprezentanții sei. Îndată ce dar va ajunge în casa deputaților o propunere ce are de scop prelungirea perioadelor dietei, aceea va afla aprobarea și spriginul nostru. (Va urma.)

Călătoria MM. LL. Regelui și Reginei României.

Cetim următoarele în „Monitorul Oficial“ de azi: „Luni, 24 Septembrie, Majestatele Lor ajungând la Orșova, la oarele 6 și jumătate seara, au luat prânzul în vagonul regal; la prânz au luat parte dl prim-ministru Brătianu și d. colonel Bibescu, vice-prezident al Senatului. După prânz d. prim-ministru Brătianu, d. colonel Bibescu, d. G. Cantacuzino, directorul drumurilor de fer, și d. inginer Paciurea și-au luat ziua bună dela Majestatele Lor, urându Le bună călătorie, și s'au întors în România.

„Marți, 25 Septembrie, Majestatele Lor au ajuns la Pesta la 7 oare și 34 minute dimineața fiind întâmpinate la gară de d. Roseti-Solescu, însărcinat de afaceri la Viena, care venise înaintea Majestaților L., de d. Mavrocordat, gerantul consulatului din Pesta, care a oferit un buchet M. S. Reginei, și de d. cancelar Poruțiu. Erau asemenea prezenți la gară pentru a primi pe Majestatele lor, d. Ráth primarul orașului din Pesta, d. Theiss, președintele poliției locale, și d. Hironimi, presidentul dela Staatsbahn, cu cari M. S. Regele a binevoit a convorbi mai mult timp înainte de plecare.

„La oarele 2, Majestatele Lor au sosit în Viena fiind întâmpinate la gară de d. Nenici, al II-lea secretar al legațiunii, de d. S. Belio, cari au oferit buchete de flori M. S. Reginei, și de funcționarii superiori ai drumului de fer.

„Majestatele Lor au luat prânzul în salonul imperial, bine-voind a invita și pe d. Rosetti.

„Înainte de plecare, Majestatele Lor au binevoit a vorbi cu mai mulți studenți români, aflați în Viena pentru studii, cari vinise la gară pentru a prezenta omagiile lor. Majestatele Lor s'au informat cu viu interes despre studiile și progresele făcute de fie-care student.

„Călătoria dela Viena s'a urmat cu un tren special. D. însărcinat de afaceri a avut onoare de a însoți pe Majestatele Lor până la München.

„Majestatele Lor au sosit la München la oarele 11 și 15 minute seara. AA. LL. principele și principesa de Wied, precum și A. S. principele Frederic de Hohenzollern venise la gară înaintea Majestaților Lor. Se mai aflau față la sosirea trenului regal baronul de Pechman, directorul poliției precum și funcționarii superiori ai drumurilor de fer bavarese.

„Mercuri, 26 Septembrie, a sosit în München A. S. Principele Leopold de Hohenzoller, care a venit din Weinburg înaintea Augustului seu frate. Majestă-

țile Lor au petrecut zilele de Mercuri și Joi în München, vizitând diferitele muzee și galerii de tablouri precum și mai multe magazine de antichități.”

Varietăți.

* Consistoriul metropolitan este întrunit de altăcri. Mai toți membrii ordinari sunt prezenți, demn de o vie interesare pentru cursul afacerilor metropolitane. Afară de preasănții domni episcopi dela Caransebeș și Arad mai vedurăm cu această ocaziune notabilități bună-oară ca dd: Anton Mocioni, Bran de Lemeni, Babeș, Ianculescu ș. a. Se afirmă, că pentru congres s'ar fi designat termin pe 11/23 Novembre, de asemenea se vorbește de o achizițiune nouă la consistoriul metropolitan, de carea se leaga celea mai bune speranțe.

* (Cas de moarte). La 2/14 Octombrie a răposat în Sebeș, **Ioan Oniț**, proprietariu și comerciant în etate de 47 de ani.

* (Convocare.) Adunarea generală extraordinară a despărțământului VIII al asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, se convoacă prin aceasta în comuna Șard pe 1 Novembre 1884 st. n. la 10 oare a. m.

Din ședința subcomitetului VIII a asociațiunii transilvane, ținută în Alba Iulia la 10 Iuliu 1884.

Ioan Pipos,
director.

* (De cinci-ori botezat.) „Bufachi Caesare Augusto“ care a fost botezat de cardinalul Alimonda în Turin, în 4. Faur 1883 cu numele fals de „baron Mayer Augustin,“—după cum se scrie în „Gazete Piemontese“— în zilele aceste s'a botezat din nou prin arhiepiscopul Rhemsului prmind numele de „Bozachy.“ Acesta e al cincile botez pe care la primit. Dintău a fost botezat în Roma la anul 1884, anul nașterii sale; a doa-oară în 1872 în Roma în biserica Baptistanilor; a 3-oara în Lourdes la 22 August 1882; a 4-oară în Turin la 4 Faur 1883 și a cincia oară acum în Rhems. După cum se susține după botezul din Lourdes s'ar fi mai botezat odată în Genua. Repetirea botezului acestui aventurier e de explicat, căci el decâte-ori se boteza prima daruri bogate.

* (Intunecime egypteană în Viena.) În 12 Octombrie a. c. s'a vârsat o ploaie torențială viforoasă asupra Vienei. În decursul ploaiei norii așa s'au fost condensați, încât în vr'o câteva minute s'au făcut o intunecime neobicinuită. După aceasta s'a făcut earăș lumină dar ploaia a continuat.

* (Hadzsi Loja), capul insurgenților bosneci în 8 l. c. la 11 oare sara a sosit în Triest; aici a fost așteptat de soția și de copiii lui, cari-l vor petrec în Medina la locul lui de esil. El e condus peste Suez în Arabia de un comisar turc.

Spesele călătorie ale insurgentului le poartă ministrul comun de finanță. Până acum s'a spesat cu călătoria lui 800 fl. v. a. El va căpăta și pensiu.

* (Pentru ce e consult să nu te căsătorești.) Solon, filosoful athenian, a cercetat în Milletus pe amicul seu pe Thales, pe care îl condamna din cauză, că nu voiește să se căsătorească și nu dorește să aibă copii. La toate aceste Thales n'a răspuns, ci în secret a pus pe un individ la cale,

ca să se prefacă ca și când ar fi sosit din Athena. Solon întrebă pe acesta: Ce noutăți în Athena? streinul instruat de Thales, răspunde: Nu este altă noutate, de cât că am vedut înmormântarea unui tânăr, pe care îl petrecea întreg orașul și precum se dicea ar fi fost fiul unui om înțelept și cu însușiri nobile. Sărmanul tată nefericit! a exclamat Solon. Dar cum chiamă pe tatăl seu? Am audit vorbindu-se și de numele lui, dar am uitat, atâta însă știu, că e un om foarte înțelept și drept. Solon perându-și tot mai mult din paciență îl întrebă: Nu lau chemat Solon? Ba da! răspunde streinul. Solon auzind aceste s'au supărat foarte și a început a fi neliniștit, ce vedând Thales i-a dis: Nu te supăra Solon, numai am voit să te probez, ba am voit iubite să te fac, că tu prin tine însuși să te convingi, că eu numai pentru aceea nu voiesc să me căsătoresc, ca să fiu necesitat a suferi durerile de care erai tu cuprins mai nainte.

* (Cholera). În decursul zilei 11 Octombrie au fost următoarele casuri de coleră: în cercul Alexandriei 7 casuri de îmbolnăvire și 1 de moarte; în cercul Aquilei 6 de îmbolnăvire și 2 de moarte, în cercul Bergamo 4 de îmbolnăvire și 3 de moarte, în cercul Bolognei 4 de îmbolnăvire și 1 de moarte, în cercul Bresciei 4 de îmbolnăvire și 3 de moarte, în a Casertei 1 de îmbolnăvire și 1 de moarte, în a Chiestei 2 de îmbolnăvire, în a Cremonei 10 de îmbolnăvire și 8 de moarte, în a Cuneoi 13 de îmbolnăvire și 21 de moarte, în Genui 16 de îmbolnăvire și 16 de moarte (din acestia în orașul Genua 8 de îmbolnăvire și 10 de moarte), în cercul Milanului 1 de îmbolnăvire și 2 de moarte, în a Modenei 4 de îmbolnăvire și 3 de moarte, în cercul Neapolei 146 de îmbolnăvire și 81 de moarte, (din acestia în orașul Neapole 122 de îmbolnăvire și 70 de moarte); în cercul Noverei 1 de îmbolnăvire și 2 de moarte, în cercul Parmei 5 de îmbolnăvire și 2 de moarte, în al Paviei 19 de îmbolnăvire și 3 de moarte, în cercul Regio nell imiliei 5 de îmbolnăvire și 2 de moarte, în al Rovigiei 2 de îmbolnăvire și 1 de moarte, în cercul Salerno 4 de îmbolnăvire și în cercul Turinului 5 de îmbolnăvire și 4 casuri de moarte.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 16 Octombrie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	123.05	123.—
Renta de aur ung. de 4%	93.15	93.05
Renta ung. de hârtie	88.75	88.70
Renta de aur austriacă	103.05	103.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	96.65	96.50
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer oriental ung.	119.15	119.—
Sorți de regularea Tisei	115.75	115.25
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.8
Acțiuni de bancă de credit ung.	283.50	282.25
Împrumutul drumurilor de fer ung.	142.40	142.25
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	103.75	103.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	100.—	100.25
Obligațiuni urbariale temeșiane de	100.25	100.25
Sorți ungurești cu premii	114.75	114.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	80.90	80.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	859.—	855.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	59.—	100.25
Datorie de stat austriacă în argint	81.95	81.75
Galbin	5.78	5.76
Napoleon	9.69	9.69 1/2
London (pe polița de trei luni)	122.15	122.15

cât n'are lipsă să împrumute termini tehnici din sërăcia limbelor universale europene.

Trebuie să spun adevărul că puțin am profitat în aceasta clasă. Nici limba maghiară nu mi-am însușit-o, pentru că în afară de școală se vorbea mai mult românește chiar și între maghiari. Era o mulțime de scolari români în acest gimnasiu și limba română, cu toate că era urgisită ca de regulă pretutindenea la institute maghiare, se împunea de sine tuturor scolarilor. Atât de mare esta forța și farmecul immanent a acestei limbe! Este aceasta o dovadă eclatantă că limba majorității se impune minorității de sine în mânia tuturor tentativelor de a-i reduce s'au de a-i nimici valoarea. Era raritate a vedea un student maghiar, care să nu știe grăul româneste. Și totuși atentatele asupra limbei noastre nu mai au sfârșit — dar inzadar vor fi toate acestea svêrcoliri și sforțări, căci odată tot va veni timpul când valoarea teritorială a limbei române va trebui să fie identică cu valoarea ei politică în Transilvania.

Aceasta era în genere starea instrucțiunii în clasa a VI în care me aflam. Dar și în celelalte clase inferioare instrucțiunea sta la același nivel. Unica excepțiune se făcea cu limba maghiară. Aceasta se cultivă în proporțiune cu bolnăvicioasa predilecțiune ce o au în genere maghiarii cătră limba lor. A nu ști ungurește era în acest gimnasiu un

pecat strigător la ceriu — ca pretutindenea la Maghiari. Asemea valoare avea și istoria — în clasele VII și VIII, unde se propunea — însă nu cea universală, ci istoria Ungariei, care se propunea cu toate detaiurile ei minuțioase și tendențioase. Este trist a vedea cât de puțină importanță atribue maghiarii istoriei universale. Aceasta se face cu tendența învederată ca scolarii să nu fie copleșiți de faptele și meritele altor popoară și ca dênșii să nu cunoască alta națiune mai meritată și mai strălucită decât cea maghiară!

De aci provine unilateralitatea și preocupățiunea ce se observă la maghiarii crescuți în asemenea idei înguste. Prin aceasta metodă se paralizează folosul ce-l avem din studiul istoriei universale. Istoria înceată e fi magistra vieții îndată ce este redusă la un singur teritoriu și la o singură națiune, ori cât de strălucită ar fi aceasta prin faptele și gloriile sale trecute. Elevul nu are o chee generală, după care se poată judeca valoarea națiunii, din care face parte, în raport cu alte națiuni universale.

Pentru maghiari însă aceasta este un lucru în diferent. Ei sunt mulțămiiți, dacă știu, că istoria se începe cu Atila și se sfârșește cu Kossut Lajos!

Dar și isoria patriei este schimosită și alterată pentru că are drept basă tendența de a crește maghiari, ear nu de a spune adevărul istoric și a

trage învățături sănătoase dintrênsa. Studentul român nu poate profita nimic din aceasta istorie tendențioasă, pentru că ea nu spune nimic despre elementul român și unde este silită a vorbi de români, ea comunică numai expectorațiuni de ură și urgie asupra Românilor. De esemplu în fasele istorice, când Mihai Eroul vine în Transilvania, sau când românii fac rescoală contra feudalilor sub Horia, istoria maghiară vorbește despre români în termini de extremă rênutate stigmatizându-i de tecinnari, tâlhari, rebeli, ucigași etc. așa încât se indignează și revolta tinerul român vedânduși neamul seu tărêit prin nomolul infamiilor și al batjocorilor necurmăte — într'un mod atât de perfid și impertinent.

De altă parte ori ce faptă severșită de maghiari este obiectul celei mai minuțioase atențiuni și laude. Se glorifică lucruri, cari la alte națiuni sunt sbiciuite și condamnate.

Studiul limbei și istoriei maghiare este cu un cêvent principală ocupațiune în institutele maghiare și de aci se esplică exclusivismul și egoismul național al maghiarilor — de aci provine, că naționalitățile din Ungaria nu au cu cine se înțelege, pentru că bărbații maghiari eșii din asemenea școală sunt orbiți de amorul propriu și n'au simț și pricepere pentru adevăruri istorice — pentru lumea reală, în care trăesc.

(Va urma.)

CONCURS

pentru stipendii și ajutoare din
fundațiunea Andronic.

Din fundațiunea Andronic
sunt de a se conferi pe anul 1885
următoarele stipendii și ajutoare:

a) una sută de stipendii și
ajutoare de câte 30 fl. pentru tineri,
cari au intențiunea de a se aplica ca
noviți la meserie și industrie,
apoi pentru învățacei aplicați deja
la meserie și industrie, și în fine pen-
tru învățacei, cari au devenit sodali
(calfe) în anul curent 1884;

b) unsprezece ajutoare și
anume: cinci câte de 100 fl., patru
câte de 150 fl. și două câte de 200 fl.
pentru sodali (calfe), cari sunt în
condițiunile recerute de a se face
măestri;

c) două stipendii de călătore-
rie, și anume: unul de 200 fl., ear
altul de 300 fl. pentru sodali (calfe),
cari voesc a călători afară din patriă,
pentru a se perfecționa în meseria
sau industria lor.

Toți cari voesc a concurge la
aceste stipendii și ajutoare trebuie să
dovedească:

a) prin atestat dela oficiul paro-
chial concernent, că sunt români greco-
orientali din Transilvania;

b) prin atestatul oficiului comu-
nal, starea averii proprii și a pă-
rinților;

c) prin atestatul oficiului paro-
chial, la care aparține concurentul sau
familia concurentului, dacă trăesc pă-
rinții, câți copii minoreni sunt, câți
din acestia umblă la școală?

În special tinerii, cari au in-
tențiunea de a se aplica ca noviți
la meserii și concurge la un stipendiu
câte de 30 fl., afară de recerințele
generale indicate mai sus trebuie să
mai intrunească următoarele condi-
țiuni:

1. Se nu fie mai tineri de cât de
12 ani;

2. Se fie absolvat cu succes bun
cel puțin școala elementară (atesta-
tele școlastice);

3. Se fie încheiat contract cu
măestrul conform §-lui 61 al legii
industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea
ce se va dovedi prin așternerea con-
tractului.

Învățaceii aplicați deja la mă-
estrie sau industrie, cari concurge la
stipendiu câte de 30 fl., afară de re-
cerințele generali, trebuie să mai in-
trunească următoarele condițiuni:

1. Se fie angajați la vre-un mă-
estru cu contract, care să se alătore
la cerere.

2. Să aibă purtare bună dove-
dită cu atestat dela măestrii, la cari
au fost și sunt aplicați.

Sodalii, cari concurge la aju-
toriu anual câte de 30 fl., afară de
recerințele generale trebuie să intru-
nească următoarele condițiuni:

1. Să fie devenit în anul 1884
sodal (certificatul de sodal).

2. Să aibă atestat dela măestri
despre purtarea bună. Se producă și
alte documente recomandatoare; pre-
cum d. e. dacă sunt membri ai vre-
unei reuniuni de sodali (certificat dela
presidentul reuniunii respective).

Sodalii, cari concurge la aju-
toriu câte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl.,
pentru a se putea face măestri, au să in-
trunească afară de recerințele gene-
rale încă următoarele condițiuni:

1. Se fie declarați în regulă so-
dali (certificatul de sodal).

2. Să fie lucrat cel puțin 3 ani
ca sodali (certificate dela măestri).

În cerere se arete anume: unde
voesc a se așeza ca măestri și ce
fel de mijloace bănesci mai au, ase-
menea să producă și alte documente

mecomandatoare, pecum d. e. că sunt
reembri ai vre-unei reuniuni de sodali
(certificat dela presidentul reuniunii
respective).

Sodalii, cari concurge la vre un
stipendiu de călătorie câte de 200 fl.
sau 300 fl., afară de recerințele gene-
rale, au să mai intrunească următo-
arele condițiuni:

1. Se fie absolvat cel puțin 4
clase gimnasiale sau reale (atestare
de școală).

2. Să fie declarați în regulă so-
dali (certificatul de sodal).

3. Să fie lucrat cel puțin țer
ani ca sodal (certificate dela măestri).
Concurenții la aceste stipendii
de călătorie au să arete în cererile
lor, în ce limbi știu vorbi și scrie, și
care este planul detaiat al călătoriei lor.

Dela toți concurenții de
ori ce categorie să recere, ca cererile
lor să fie scrise și subscrise cu mâna
lor proprie și adresate consistoriului
archidieceșan gr. or. din Sibiu, și se
între aici cel mult până la 1 De-
cemvrie a. c. stilul vechiu.

Cererile sosite după termenul de-
fapt și cele ce nu vor fi instruate pre-
cum să recere mai sus, nu se vor lua
în considerare.

Dat din ședința plenară a con-
sistoriului archidieceșan ținută în Si-
biu, 14 August, 1884.

Miron Romanul m. p.,
arhiepiscop.

Nr. 321.

[909] 1-3

Neputându-se da în întreprindere
zidirea școlii de fete a asociațiunii
transilvane pe basa licitații publice
escrise cu termenul până la 25 Septem-
bre a. c. se escrie prin aceasta un nou

CONCURS

pentru prezentarea unui plan de edi-
ficiu de școală de fete pe terenul din
curtea casei Nr. 8 Iosefstadt, strada
Morei, însoțit de un ofert pentru in-
treprinderea executării edificiului pro-
iectat. Proiectul dimpreuna cu ofer-
tul, primite fiind de comitetul asocia-
țiunii, îndreptățesc și obligă pe pro-
iectantul ofertant a executa edificiul pro-
iectat de densus.

Planul și ofertele, nesubscrise,
au a fi predate în 30 Noemvrie st. n.
la posta din Sibiu pe adresa comite-
dului asociațiunii transilvane însoțite
de o cuvertă sigilată, care în internul
sau va cuprinde numele ofertentului,
ear în afară va fi prevedută cu un
motto, care va fi însemnat și pe plan
și pe ofert.

Suma pașală maximală cerută
pentru executarea edificiului să nu treacă
preste 56,000 fl. v. a.

Condițiunile mai de aproape se
pot primi dela comitetul asociațiunii
dimpreună cu cotele trebuincioase și
oferentul are a declara în ofert, că a
cetit toate condițiunile, le-a înțeles și
le-a acceptat.

Oferenții, a le căror planuri și
oferte nu se vor fi primit, nu au drep-
tul a face pretensiune de onorar.

Sibiu în 10 Octombrie, 1884.

Comitetul asociațiunii transilvane
pentru literatura română și cultura po-
poporului român.

Iacob Bologa, Dr. D. P. Barcianu,
v. președ. secretar.

Nr. 150.

[905] 3-3

CONCURS.

Pe basa statutului organic §. 63
combinat cu §. 32 p. 5. și a instruc-
țiunii votate de sinodul archidieceșan
la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7.,
prin aceasta se publică concurs pen-
tru îndeplinirea postului vacant de
protopresbiter în Tractul Târnavei in-
ferioare.

Fiitoriul protopresbiter ca atare,
va fi totodată și paroch în locul cen-
tral al tractului și anume în comuna
Cetatea de baltă.

Emolumentele împreunate cu acest
post protopresbiteral sunt:

a) Venitele ordinari protopresbi-
terali, cari stau din ajutoriul de stat
și din tacele, ce incurg pentru ședu-
lele de cununie, pentru vizitarea co-
munelor tractuali, pentru procesele
divorțiali și pentru alte speciale func-
țiuni protopresbiterali.

b) Venitele ordinari ale parohiei
de clasa a III. din comuna Cetatea
de baltă.

La postul acesta pot concurge
bărbați apți și bine meritați pe tere-
nul bisericesc și școlar, în special aceia
cari după o pregătire cel puțin de
VIII clase gimnasiali sau reali cu tes-
timoniu de matritate, au terminat stu-
diile teologice la vreunul din institu-
tele metropoliei noastre și au susținut
cu succes bun esamenul rigoros de
cualiificațiune; sau care după pregăti-
rea indicată mai sus au terminat stu-
diile teologice la vre-un institut orto-
docs afară de metropolia noastră, dar
apoi au depus esamenul de cualifica-
țiune înainte comisiunii esaminătoare
a consistoriului archidieceșan.

Pot însă concurge și fără testimonii
de cualificațiune profesorii de teolo-
gie și preoții chirotoniți înainte de
introducerea esamenelor de cualifica-
țiune dacă în celelalte au cualifica-
țiune prescrisă mai sus.

În mod excepțional mai pot con-
curge și fără prescrisă cualificațiune
gimnasială acei administratori proto-
presbiterali, cari din privire la apli-
cabilitatea lor, la zelul și acurateța
manifestată în administrarea proto-
presbiteratului, vor avè dela consi-
storiul archidieceșan (plenariu) speci-
ală îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest
post au a-și așterne suplicile concurs-
uali la Venerabilul Consistoriu Archi-
diecesan în Sibiu în restimp de 30
zile dela prima publicare a
acestui concurs în toaia „Telegraful
Român,” alăturând câte o tabelă de
cualiificațiune, care să conțină date esacte
și speciali în următoarele rubrici; nu-
mele caracterul (rangul bisericesc) și
locuța concurentului; anii etății (anul
luna, și ziua nașterii) și studiile pregă-
titoare afară de cele teologice (anul
locul și categoria acelor); esamenul
de maturitate doctorat s. a., studiile
pregătitoare teologice (anul și locul
acestora și esamenul de cualificațiune);
servițele de până acum pe terenul bi-
sericesc și școlar (timpul locul și ca-
tegoria acelor); în fine cunoscința
limbilor și alte reflexiuni. Datele din
această tabelă sunt de a se întări cu
documente, care să se accludă în ori-
ginal, precum: Carte de botez, testi-
monii stolastice și de maturitate, tes-
timonii teologice și de cualificațiune,
atestare de serviții bisericesci și even-
tualminte toate altfelii de recoman-
dări.

Deag la 25 Iunie 1884.

Comitetul protopresbiteral al tractului
Târnavei inferioare.

Președinte:

Daniil de Tămaș, Iosif B. Crișan,
adstr. pp. notariu.

Nr. 269.

[908] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învăță-
toresci la școala confesională gr. or.
din Cerghidul mare, protopresbiteratul
Târnavei inferioare, se publică concurs
până la 14 Octombrie a. c. st. v. —
Emolumentele sunt: 150 fl. v. a. plă-
țiți în 3 rate și anume:

1. În 1 Decembrie 70 metrete a.
16 cupe cucuruz sfărmit calculat 1 fl.
v. a. metreta.

2. În 1 Ianuarie în bani 40 fl.

3. În 23 Aprilie în bani 40 fl. —
Suma 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post
având a instrui pre elevi și în cân-
tările liturgice, și a ținea și școala
de repetiție; au a-și adresa suplicile
instruite în Statutul organic și a nor-
mativului sinodal din 1882 la subscri-
sul oficiu protopresbiteral până la
termenul prefapt.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Târ-
navei inferioare în conțelegere cu co-
mitetul parochial respectiv.

Deag 27 Septembrie 1884.

Daniil de Tămaș,
adm. prot.

Cele mai eține cărți de
rugăciuni.

Chiar acum au eșit de sub tipariu
și se pot procura dela Cancelaria
Negruțiu din Gherla (Szamos-
Ujvár),

Cărticeică

de
rugăciuni și cântări

pentru

pruncii școlari

de ambe sexele și confesiunile.

Cu mai multe icoane frumoase.

Prețul unui exemplariu trimis franco
e 10 cr.; 50 exemplare costă 3 fl.;
100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul

Prea Sânteii Vergure Maria
Născătoarei de Dumneșeu

urmat de mai multe rugăciuni
frumoase. [907] 2-3

Cu mai multe icoane frumoase

Prețul unui exemplariu trimis franco
e 10 cr.; 50 exemplare costă 3 fl.;
100 exemplare 5 fl. v. a.

Infallibil.

Retrimitem banii
primiti tuturor ace-
lor, cari nu va avè
efect

„Roborantium“
(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpățina
goală (pleșugie) la căderea părului,
formarea petelor și la încăruntire.

După întrebuintare mai deasă ga-
rantăm succesul. Expediția în sticle
originale cu fl. 1.50, la sticle de
probă fl. 1 prin J. Grolsch în Brünn.

„Roborantium“ s'a folosit cu
succesul cel mai strălucit la slăbi-
ciunea memoriei și la durere de
cap.

Deposit principal în Transilvania:
pentru Sibiu: numai la băcănia F. A.
Reissenberger. Bistrița: Fried. D.
Herberth, farmacist. Cluj: Nicolau
Széky, farmacist. Feldioara: Wilhelm
Schneider, farmacist. Aiud: Iosif
Oberth, farmacist. Praid: A. Weber,
farmacist. Székely-Keresztur Fr. Ios.
Jaeger, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé“ alifie orientale
se țea din care se nasce frăgedie, forme
frumoase și albe la trup, depărtează
petele de piele și de vârsat. — Prețul
85 cr. [713] 23

„Bouquet du Serail de Grolsch.“
parfum de basmau pentru damele ele-
gante. Dintre toate parfumurile cel mai
bun. Pentru forma cea de tot frumoasă
se poate întrebuinta și ca presente.
Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.